

ΥΠΑΡΧΕΙ ΠΡΟΟΔΟΣ ΑΛΛΑ Ο ΣΤΟΧΟΣ ΔΕΝ ΕΧΕΙ ΑΚΟΜΗ ΕΠΙΤΕΥΧΘΕΙ

Οι ευρωπαϊκές πολιτικές για τη διεθνή κινητικότητα των σπουδαστών αρχικής επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης (ΑΕΕΚ) είναι αποτελεσματικές αλλά απαιτούνται περισσότερα

Οι νέοι που φοιτούν σήμερα σε κάποιο πρόγραμμα αρχικής ΕΕΚ (ΑΕΕΚ) έχουν περισσότερες ευκαιρίες να πραγματοποιήσουν μέρος της κατάρτισής τους στο εξωτερικό από ό,τι οι ομότιμοί τους δέκα χρόνια πριν. Στα περισσότερα κράτη μέλη της ΕΕ, οι σπουδαστές λαμβάνουν καλύτερη ενημέρωση, στήριξη και χρηματοδότηση για να πραγματοποιήσουν μέρος της εκπαίδευσής τους στο εξωτερικό. Σε πολλές περιπτώσεις, μάλιστα, οι γνώσεις που αποκτούν στο εξωτερικό χαίρουν μεγαλύτερης αναγνώρισης όταν επιστρέφουν στην πατρίδα τους.

Η πρόοδος αυτή οφείλεται σε μεγάλο βαθμό στη **σύσταση του Συμβουλίου του 2011** ⁽¹⁾, η οποία επισήμανε 10 τομείς στους οποίους απαιτούνταν η ανάληψη δράσεων πολιτικής για την προώθηση της κινητικότητας των εκπαιδευόμενων της ΑΕΕΚ. Στους τομείς αυτούς συμπεριλαμβάνονταν, μεταξύ άλλων, η παροχή πληροφοριών και καθοδήγησης, η αναγνώριση των δεξιοτήτων που αποκτήθηκαν στο εξωτερικό, η δυνατότητα μεταφοράς υποτροφιών και η παροχή στήριξης στους μειονεκτούντες εκπαιδευόμενους ⁽²⁾.

Για την παρακολούθηση των πολιτικών που εγκρίθηκαν από τα κράτη μέλη της ΕΕ, τη Νορβηγία και την Ισλανδία, και οι οποίες στοχεύουν στη βελτίωση της κινητικότητας των εκπαιδευόμενων ΑΕΕΚ αλλά και των μαθητευομένων, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ανέθεσε το 2014 στο Cedefop τη δημιουργία ενός

© Shutterstock/ESB Professional

ειδικού πίνακα αποτελεσμάτων για την κινητικότητα ⁽³⁾. Το εργαλείο αυτό, το οποίο βρίσκεται σε λειτουργία εδώ και τρία χρόνια, καταγράφει την πρόοδο κάθε χώρας σε σχετικούς τομείς, παρέχοντας τη δυνατότητα στους υπεύθυνους χάραξης πολιτικής σε ευρωπαϊκό και εθνικό επίπεδο, στους υπεύθυνους διοργάνωσης προγραμμάτων κινητικότητας στις συμμετέχουσες χώρες καθώς και σε άλλα ενδιαφερόμενα μέρη να αξιολογούν, να συγκρίνουν και να προσαρμόζουν τις δράσεις τους όπου είναι απαραίτητο. Το Cedefop επικαιροποιεί το εργαλείο ανά διετία με πληροφορίες που παρέχονται από τους εθνικούς εταίρους του ReferNet ⁽⁴⁾.

⁽¹⁾ Σύσταση του Συμβουλίου, της 28ης Ιουνίου 2011 — *Νεολαία σε κίνηση* — Προώθηση της μαθησιακής κινητικότητας των νέων.

⁽²⁾ 1. Πληροφορίες και καθοδήγηση
2. Διοικητικά και θεσμικά ζητήματα
3. Αναγνώριση μαθησιακών αποτελεσμάτων
4. Συμπράξεις και χρηματοδότηση
5. Κίνητρα για συμμετοχή στην κινητικότητα
6. Μακροπρόθεσμη προετοιμασία της κινητικότητας
7. Ποιότητα της κινητικότητας
8. Δυνατότητα μεταφοράς υποτροφιών/δανείων
9. Παροχή στήριξης στους μειονεκτούντες εκπαιδευόμενους
10. Συμμετοχή των «πολλαπλασιαστών».

⁽³⁾ Ο πίνακας αποτελεσμάτων παρουσιάστηκε στο ενημερωτικό σημείωμα του Cedefop με τίτλο *Υποστηρίζοντας την κατάρτιση και τη μάθηση στο εξωτερικό: πίνακας των αποτελεσμάτων κινητικότητας στην ΕΕ στο πλαίσιο της αρχικής επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης* που δημοσιεύτηκε τον Σεπτέμβριο του 2016.

⁽⁴⁾ Ο πίνακας αποτελεσμάτων σχετικά με την κινητικότητα στην ΑΕΕΚ εντάσσεται στο πλαίσιο μιας ευρύτερης πρωτοβουλίας στην οποία συμμετέχουν ο *Εκτελεστικός Οργανισμός Εκπαίδευσης, Οπτικοακουστικών Θεμάτων και Πολιτισμού (EACEA)* και το δίκτυο «*Ευριδίκη*», το οποίο αναπτύσσει έναν παρόμοιο πίνακα αποτελεσμάτων κινητικότητας για την ανώτατη εκπαίδευση: <https://eacea.ec.europa.eu/national-policies/en/mobility-scoreboard>

Το παρόν ενημερωτικό σημείωμα παρουσιάζει τα αποτελέσματα της επικαιροποιημένης έκδοσης του 2019 σε σχέση με την έκδοση του 2017.

Η ΚΙΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑ ΣΤΗΝ ΑΕΕΚ ΣΗΜΕΡΑ ΚΑΙ ΣΤΟ ΜΕΛΛΟΝ

Ακόμη και σήμερα εξακολουθούν να υπάρχουν περιορισμοί στην κινητικότητα των εκπαιδευομένων της ΑΕΕΚ.

- Τα συστήματα ΕΕΚ διαφέρουν σημαντικά από τη μια χώρα στην άλλη, γεγονός που καθιστά δύσκολη τη μεταφορά και τη συσσώρευση ακαδημαϊκών μονάδων. Η σύσταση σχετικά με την αυτόματη αναγνώριση που εκδόθηκε το 2018 αναγνωρίζει τη διαπίστωση αυτή.
- Η κινητικότητα των μαθητευομένων εγείρει, ωστόσο, το εξής ζήτημα σχετικά με την αμοιβή της μαθητείας: γιατί ένας εργοδότης που στέλνει έναν μαθητευόμενο εργαζόμενο στο εξωτερικό να συνεχίσει να καταβάλλει την αμοιβή του τη στιγμή που εκείνος που επωφελείται από την εργασία του μαθητευόμενου είναι ο εργοδότης που τον «φιλοξενεί»;
- Εξακολουθούν να υπάρχουν προκλήσεις για τους εκπαιδευόμενους της ΕΕΚ ηλικίας κάτω των 18 ετών.

Ωστόσο, γνωρίζοντας ότι η κινητικότητα στην ΑΕΕΚ βοηθάει τους εκπαιδευόμενους να αναπτύξουν βασικές ικανότητες οι οποίες έχουν ζωτική σημασία σε έναν ταχέως μεταβαλλόμενο παγκοσμιοποιημένο κόσμο, οι περισσότερες χώρες έχουν καταβάλει προσπάθειες για τον εντοπισμό των εμποδίων που δυσχεραίνουν την ελεύθερη κυκλοφορία των εκπαιδευόμενων καθώς και για την εξεύρεση τρόπων εξάλειψης, ή τουλάχιστον περιορισμού, των εμποδίων αυτών.

Σε αυτό το πλαίσιο, το Cedefop εξετάζει διεξοδικότερα το ζήτημα της διασυννοριακής κινητικότητας των μαθητευόμενων προκειμένου να προσδιορίσει τις συνθήκες και τις δράσεις που θα διευκόλυναν την κινητικότητά τους ⁽⁶⁾.

Τόσο η Επιτροπή όσο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο έχουν προτείνει την αύξηση του προϋπολογισμού για το πρόγραμμα *Erasmus+* ούτως ώστε να παρέχεται η δυνατότητα σε πολύ μεγαλύτερο αριθμό εκπαιδευόμενων της ΕΕΚ να επωφεληθούν από την κινητικότητα.

⁽⁶⁾ Τα αρχικά αποτελέσματα της πρώτης θεματικής μελέτης του Cedefop σχετικά με την μακροπρόθεσμη διασυννοριακή κινητικότητα στον τομέα της μαθητείας αναμένεται να καταστούν διαθέσιμα φέτος.

ΟΙ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΚΙΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΑΕΕΚ: ΠΡΟΣΦΑΤΗ ΠΡΟΟΔΟΣ

Η πρόοδος που σημειώθηκε τα δύο τελευταία χρόνια ήταν εμφανέστερη στους εξής τρεις τομείς: εξάλειψη των θεσμικών εμποδίων, αναγνώριση των δεξιοτήτων/ γνώσεων που αποκτήθηκαν στο εξωτερικό και παροχή στήριξης στους μειονεκτούντες εκπαιδευόμενους.

Αρκετές είναι οι χώρες που έχουν περιορίσει τα διοικητικά και θεσμικά εμπόδια στον τομέα της κινητικότητας (τομέας 2). Η Κροατία έχει αρχίσει να συλλέγει στοιχεία σχετικά με τις δυσκολίες που αντιμετωπίζουν οι εισερχόμενοι και οι εξερχόμενοι εκπαιδευόμενοι προκειμένου να τις εντοπίσει και να τις αντιμετωπίσει αποτελεσματικότερα. Στην Ουγγαρία, ο νόμος για τη δημόσια εκπαίδευση που τέθηκε σε ισχύ το 2017, μείωσε τη γραφειοκρατία για τους εκπαιδευόμενους, παρέχοντάς τους τη δυνατότητα να ολοκληρώνουν την υποχρεωτική τους εκπαίδευση στο εξωτερικό παρακάμπτοντας τις χρονοβόρες διαδικασίες προέγκρισης. Το 2017, η Ισλανδία προχώρησε σε τροποποίηση της νομοθεσίας της προκειμένου να παρέχει τη δυνατότητα σε υπηκόους τρίτων χωρών να συμμετέχουν σε προγράμματα επαγγελματικής εκπαίδευσης, διευκολύνοντας την πρόσβαση σε εκπαιδευτικές θεωρήσεις και άδειες διαμονής (βάσει της προηγούμενης νομοθεσίας αυτό προβλεπόταν μόνο για τους πανεπιστημιακούς φοιτητές).

Πρόοδος έχει σημειωθεί επίσης και στον τομέα της αναγνώρισης των δεξιοτήτων και των γνώσεων που αποκτήθηκαν στο εξωτερικό (τομέας 3). Η Σλοβενία έχει θεσπίσει κατευθυντήριες γραμμές για την αναγνώριση των μαθησιακών αποτελεσμάτων της ανώτερης δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, καθώς και των γνώσεων και των δεξιοτήτων που αποκτήθηκαν μέσω προγραμμάτων κινητικότητας. Στο Ηνωμένο Βασίλειο, οι εμπειρογνώμονες που είναι αρμόδιοι για την εφαρμογή του **ευρωπαϊκού συστήματος πιστωτικών μονάδων για την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση (ECVET)** ενθάρρυναν τους οργανισμούς που συμμετέχουν σε δράσεις για την κινητικότητα των εκπαιδευομένων ΑΕΕΚ να χρησιμοποιούν συστηματικότερα τα εργαλεία ECVET που σχεδιάστηκαν για να διευκολύνουν την αναγνώριση των δεξιοτήτων και των γνώσεων των εκπαιδευόμενων που αποκτήθηκαν στο εξωτερικό.

Κάποιες χώρες προώθησαν πρόσφατα τη συμμετοχή μειονεκτούντων εκπαιδευόμενων σε δραστηριότητες κινητικότητας (τομέας 9). Στη Φινλανδία, για παράδειγμα, το έργο *Διεθνοποίηση για όλους* αναπτύχθηκε για την προαγωγή της εφαρμογής επιτυχημένων πρακτικών ένταξης από τους παρόχους ΕΕΚ και για την ευαισθητοποίηση των

μειονεκτούντων εκπαιδευόμενων γύρω από την αξία ενός εκπαιδευτικού ταξιδιού στο εξωτερικό. Το 2017, η Λιθουανία εξέδωσε συστάσεις για την προαγωγή της συμμετοχής των εκπαιδευόμενων με ειδικές ανάγκες σε δραστηριότητες κινητικότητας.

ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΚΙΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑΣ: ΟΙ ΚΑΛΥΤΕΡΕΣ ΑΠΟ ΑΥΤΕΣ

Έχοντας υιοθετήσει τη μεθοδολογία στην οποία βασίζεται η παρακολούθηση της διαδικασίας της Μπολόνια ⁽⁶⁾, ο πίνακας αποτελεσμάτων για την κινητικότητα στην ΑΕΕΚ διακρίνει πέντε επίπεδα υλοποίησης ως προς την ανάπτυξη πολιτικών κινητικότητας σε εθνικό επίπεδο: άριστο, πολύ καλό, καλό, με κάποια πρόοδο και με μικρή πρόοδο. Σύμφωνα με τη μεθοδολογία αυτή, από την αναθεώρηση που πραγματοποίησε το Cedefop το 2019, προκύπτει ότι οι περισσότερες χώρες κάλυψαν ικανοποιητικά τέσσερις από τους 10 τομείς: πληροφορίες και καθοδήγηση, συμπράξεις και χρηματοδότηση, μακροπρόθεσμη προετοιμασία της κινητικότητας και ποιότητα της παραμονής στο εξωτερικό. Αρκετές είναι οι χώρες που έχουν αναπτύξει ορθές πρακτικές στους τομείς αυτούς ⁽⁷⁾.

Ορισμένες χώρες παρέχουν πλέον πολύ περισσότερες πληροφορίες και καθοδήγηση σχετικά με τα προγράμματα κινητικότητας, τις πηγές χρηματοδότησης και τις διοικητικές διαδικασίες. Έχουν προστεθεί εργαλεία που βοηθούν τους εκπαιδευόμενους να καθορίσουν σαφέστερα τα ενδιαφέροντα και τις αξίες τους, να εντοπίσουν τις δεξιότητές τους και να αναστοχαστούν την εμπειρία τους, να κάνουν σχέδια και να λάβουν αποφάσεις σχετικά με τη σταδιοδρομία τους, εξετάζοντας συγχρόνως και τις προοπτικές που τους προσφέρουν τα προγράμματα κινητικότητας. Οι πρακτικές αυτές βοηθούν τους εκπαιδευόμενους της ΑΕΕΚ να εναρμονίσουν τα σχέδια μάθησης και σταδιοδρομίας τους με τους στόχους κινητικότητας που έχουν θέσει προκειμένου να μπορέσουν να αντλήσουν το μεγαλύτερο δυνατό όφελος. Η Εσθονία, η Φινλανδία και η Σουηδία είναι οι χώρες που πρωτοστατούν στον τομέα αυτόν ⁽⁸⁾.

Ορισμένες χώρες, για να αναπτύξουν συμπράξεις, δημιούργησαν βάσεις δεδομένων (Βουλγαρία,

Σλοβενία), διοργάνωσαν σεμινάρια επαφής (Τσεχία, Ρουμανία), παρέιχαν υπηρεσίες βοήθειας σε ιδρύματα ΕΕΚ και/ή επιχειρήσεις (Βέλγιο, Γερμανία, Γαλλία, Κύπρος, Λετονία, Αυστρία και Φινλανδία) και συμμετείχαν σε διεθνή δίκτυα (Εσθονία, Γαλλία) ⁽⁹⁾.

Οι ορθές πρακτικές που πρέπει να θεσπιστούν για την μακροπρόθεσμη προετοιμασία της κινητικότητας περιλαμβάνουν διασφάλιση της πρόσβασης των εκπαιδευομένων της ΑΕΕΚ στην εκμάθηση ξένων γλωσσών ⁽¹⁰⁾, ενίσχυση της ευαισθητοποίησης γύρω από την διαπολιτισμικότητα και παροχή ολοκληρωμένης εκπαίδευσης σε βασικές ψηφιακές δεξιότητες ⁽¹¹⁾, τόσο για τους εκπαιδευόμενους ΑΕΕΚ όσο και για τους εκπαιδευτικούς. Στον τομέα αυτό, ιδιαίτερως αξιοσημείωτο είναι το παράδειγμα της Πορτογαλίας, η οποία όρισε υποχρεωτική την επικοινωνία σε ξένη γλώσσα σε όλα τα προγράμματα ΕΕΚ της ανώτερης δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Επίσης, από το 2018, η συμπερίληψη του μαθήματος *Ιδιότητα του πολίτη* και ανάπτυξη, το οποίο αποσκοπεί στη διεύρυνση των γνώσεων των εκπαιδευομένων γύρω από τα διαπολιτισμικά περιβάλλοντα, είναι υποχρεωτική σε όλα τα σχολικά προγράμματα. Το μάθημα των ΤΠΕ περιλαμβάνεται υποχρεωτικά σε όλα τα εκπαιδευτικά προγράμματα, από την πρωτοβάθμια έως και την ανώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση ⁽¹²⁾.

Ενδιαφέρον, από άποψη ποιότητας, παρουσιάζει το παράδειγμα που εφάρμοσε η γαλλόφωνη κοινότητα του Βελγίου, η οποία καθιέρωσε εθιμικούς και πολιτισμικούς δείκτες και συμπεριέλαβε διδακτικές μονάδες με θέμα τους κατάλληλους κανόνες συμπεριφοράς, προκειμένου να βοηθήσει τους εκπαιδευόμενους να κατανοήσουν και να ανταποκριθούν καλύτερα στις πολιτισμικές διαφορές ⁽¹³⁾.

Ωστόσο, υπάρχουν περιθώρια βελτίωσης δεδομένου ότι το μέσο επίπεδο εφαρμογής της σύστασης είναι απλώς «καλό». Αυτό σημαίνει ότι οι περισσότερες χώρες πρέπει να καταβάλλουν ακόμη

⁽⁹⁾ <https://www.cedefop.europa.eu/en/publications-and-resources/data-visualisations/mobility-scoreboard/country-fiches?fiche%5B%5D=2157&year%5B%5D=2019>

⁽¹⁰⁾ Η προσέγγιση αυτή είναι ιδιαίτερως αποτελεσματική όταν συνοδεύεται και από τη θέσπιση πολιτικών που προβλέπουν την εκμάθηση ξένων γλωσσών από πολύ μικρή ηλικία, ούτως ώστε να παρέχονται στέρεες βάσεις σε όλους τους εκπαιδευόμενους και, συνεπώς, και σε εκείνους που αργότερα θα στραφούν στην ΑΕΕΚ.

⁽¹¹⁾ Η σύσταση του 2011 «Νεολαία σε κίνηση» επισημαίνει τη σημασία της ενίσχυσης των ψηφιακών ικανοτήτων για τη διασφάλιση βέλτιστων συνθηκών κινητικότητας.

⁽¹²⁾ <https://www.cedefop.europa.eu/en/publications-and-resources/data-visualisations/mobility-scoreboard/country-fiches?countries%5B%5D=338&countries%5B%5D=344&fiche%5B%5D=2176&year%5B%5D=2019>

⁽¹³⁾ <https://www.cedefop.europa.eu/en/publications-and-resources/data-visualisations/mobility-scoreboard/country-fiches?countries%5B%5D=20418&fiche%5B%5D=2197&year%5B%5D=2019>

⁽⁶⁾ https://www.cedefop.europa.eu/files/methodology_20161121_v.04.pdf

⁽⁷⁾ Για μια πληρέστερη επισκόπηση των ορθών πρακτικών πολιτικής που εφαρμόζονται: <https://www.cedefop.europa.eu/en/publications-and-resources/data-visualisations/mobility-scoreboard/good-practices>

⁽⁸⁾ <https://www.cedefop.europa.eu/en/publications-and-resources/data-visualisations/mobility-scoreboard/country-fiches?countries%5B%5D=323&countries%5B%5D=324&countries%5B%5D=342&fiche%5B%5D=2115&year%5B%5D=2019>

περισσότερες προσπάθειες για να φτάσουν σε ένα «πολύ καλό» ή «εξαιρετικό» επίπεδο.

ΤΟΜΕΙΣ ΠΟΥ ΠΡΟΚΑΛΟΥΝ ΑΝΗΣΥΧΙΑ

Οι επιδόσεις των χωρών στον τομέα της ανάπτυξης πολιτικών κινητικότητας αποδεικνύονται ανεπαρκείς κυρίως σε δύο τομείς.

Καταρχάς, οι προσπάθειες για προώθηση της συμμετοχής των μειονεκτούντων εκπαιδευόμενων σε δραστηριότητες κινητικότητας ήταν περιορισμένες: στις περισσότερες χώρες η μόνη δράση που αναλήφθηκε ήταν η παροχή πληροφοριών, μέσω του προγράμματος *Erasmus*, σχετικά με τη διαθεσιμότητα ευρωπαϊκών κονδυλίων χρηματοδότησης για τους εκπαιδευόμενους με ειδικές ανάγκες. Πολλές χώρες μάλιστα δικαιολογούν τη στάση τους αυτή υποστηρίζοντας ότι ο λόγος που επέλεξαν να μην επικεντρωθούν περισσότερο στη συγκεκριμένη ομάδα ήταν για να αποφύγουν το ενδεχόμενο στιγματισμού των μειονεκτούντων εκπαιδευόμενων. Η άποψη αυτή παραβλέπει ωστόσο την ανάγκη στήριξης της οποίας χρίζουν οι μειονεκτούντες εκπαιδευόμενοι προκειμένου να καταστούν ισότιμοι με τους υπόλοιπους εκπαιδευόμενους.

Ωστόσο, υπάρχουν ορισμένες πρωτοβουλίες οι οποίες αξίζει να αναφερθούν: Η Γερμανία και η Κροατία παρέχουν ενεργά ενημέρωση και στήριξη για την κάλυψη των αναγκών των μειονεκτούντων εκπαιδευόμενων· η Εσθονία και η Λιθουανία προσφέρουν ειδική ψυχολογική και επαγγελματική προετοιμασία πριν από τα εκπαιδευτικά ταξίδια στο εξωτερικό στα άτομα με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες· και η Γερμανία, η Λετονία και η Λιθουανία δημοσιεύουν στους λογαριασμούς των μέσων κοινωνικής δικτύωσης των εθνικών τους γραφείων *Erasmus+* επιτυχημένες εμπειρίες κινητικότητας μειονεκτούντων διδασκομένων, προκειμένου να ευαισθητοποιήσουν την κοινή γνώμη και να παροτρύνουν και άλλες χώρες να ακολουθήσουν το παράδειγμά τους ⁽¹⁴⁾.

Δεύτερον, η βαθμολογία στον τομέα της διαχείρισης των πολιτικών κινητικότητας είναι μάλλον χαμηλή. Πολλές από τις πολιτικές δεν διαθέτουν στόχους και δεν αξιολογούνται ως προς τους περισσότερους άξονες τους· οι δύο αυτές πτυχές είναι αλληλένδετες μιας και η αξιολόγηση δεν θα είχε κανένα νόημα χωρίς προκαθορισμένους στόχους.

⁽¹⁴⁾ <https://www.cedefop.europa.eu/en/publications-and-resources/data-visualisations/mobility-scoreboard/country-fiches?countries%5B%5D=329&countries%5B%5D=323&countries%5B%5D=324&countries%5B%5D=326&countries%5B%5D=332&countries%5B%5D=333&fiche%5B%5D=2239&year%5B%5D=2019>

ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ

Η εφαρμογή της σύστασης *Νεολαία σε κίνηση* παρακολουθείται σύμφωνα με την μεθοδολογία που περιγράψαμε. Για να επικαιροποιήσει τον πίνακα αποτελεσμάτων κινητικότητας του 2019, το Cedefop προέβη σε διεξοδική εξέταση των πολιτικών και των δομών κινητικότητας (συμπεριλαμβανομένης της πολιτικής διακυβέρνησης) που έχουν θεσπιστεί σε κάθε χώρα σε καθέναν από τους 10 τομείς δράσης και κατέταξε τις επιδόσεις των χωρών με κριτήριο την εκπλήρωση των απαιτήσεων της σύστασης. Κατ' αυτόν τον τρόπο κατάφερε να υπολογίσει τη βαθμολογία επιδόσεων χώρας, του λεγόμενου «βαθμολογικού δείκτη», για κάθε χώρα και για κάθε τομέα ή δείκτη. Στο πλαίσιο 1 παρουσιάζεται ένα παράδειγμα δείκτη.

ΠΛΑΙΣΙΟ 1: ΔΕΙΚΤΗΣ ΤΟΥ ΤΟΜΕΑ 5 (ΚΙΝΗΤΡΑ ΓΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΤΗΝ ΚΙΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑ) ΩΣ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΤΩΝ ΔΕΙΚΤΩΝ ΤΟΥ ΠΙΝΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ

Η Πορτογαλία προωθεί την κινητικότητα μέσω ενδοσχολικών γλωσσικών λεσχών και εκδόσεων που παρουσιάζουν τις μαρτυρίες φοιτητών, υπογραμμίζοντας τη σημασία που έχουν αξίες όπως η ανάπτυξη γνωστικών και κοινωνικών δεξιοτήτων, οι ευκαιρίες δημιουργίας δικτύων, οι πολυπολιτισμικές εμπειρίες και το ενισχυμένο αίσθημα συμμετοχής στις αποφάσεις που λαμβάνονται σε εκπαιδευτικό και επαγγελματικό επίπεδο. Επιπλέον, επισημάνθηκαν στους διδάσκοντες και στους γονείς τα οφέλη μιας τέτοιας προσέγγισης όπως, για παράδειγμα, η καλλιέργεια ευρωπαϊκής συνείδησης, η ευρωπαϊκή ιθαγένεια και η κοινωνική συμμετοχή. Έχει θεσπιστεί πλαίσιο αναφοράς για την ενίσχυση του αισθήματος της ευρωπαϊκής ιθαγένειας στα σχολεία της πρωτοβάθμιας και της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, το οποίο στοχεύει στην προώθηση της νοοτροπίας κινητικότητας από πολύ μικρή ηλικία, κάτι το οποίο αναμένεται να προάγει την ενημέρωση σχετικά με ευρωπαϊκά προγράμματα συνεργασίας, όπως το *Erasmus+* και το *eTwinning*. Στην περιοχή Algarve θεσπίστηκε ένα σχέδιο δράσης για τη νεολαία, στο οποίο συμμετέχουν 90 δήμοι, περιφερειακά γραφεία και ενώσεις, και το οποίο προσβλέπει στη σύσταση ενός περιφερειακού ταμείου για τη διεθνή κινητικότητα.

Με βάση τη βαθμολογία των δεικτών, το Cedefop κατάφερε να υπολογίσει τις βαθμολογίες κατάταξης των συνολικών εθνικών επιδόσεων. Από τις βαθμολογίες προκύπτει ότι το έργο εξακολουθεί να βρίσκεται σε εξέλιξη, παρόλο που οι περισσότερες χώρες έχουν καλύψει αρκετούς τομείς.

Οι χώρες για τις οποίες υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία μπορούν να χωριστούν σε τέσσερις μεγάλες ομάδες, όπως αναγράφεται στον πίνακα 1.

ΠΙΝΑΚΑΣ 1: ΠΙΝΑΚΑΣ 1: ΧΩΡΕΣ ΑΝΑ ΕΠΙΠΕΔΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

Εφαρμογή της σύστασης «Νεολαία σε κίνηση» του 2011	Χώρες
Άριστες επιδόσεις (σχεδόν πλήρης εφαρμογή)	Καμία
Πολύ καλές επιδόσεις	DE, LT
Καλές επιδόσεις	BG, CZ, EE, FI, FR, LV, LU, NO, UK
Κάποια πρόοδος	BE (γερμανόφωνη κοινότητα), HR, CY, DK, ES, HU, IS, IRL, IT, MT, PL, PT, SK, SI
Μικρή πρόοδος	AT, BE (φλαμανδική κοινότητα)
Δεν υπάρχουν αρκετά στοιχεία ώστε να καταστεί δυνατή η κατάταξη	BE (γαλλόφωνη κοινότητα), EL, NL, RO, SE

Πηγή: Cedefop, ηλεκτρονική βάση δεδομένων του πίνακα αποτελεσμάτων για την κινητικότητα της ΑΕΕΚ ⁽¹⁵⁾.

ΠΡΟΟΔΟΣ ΑΝΑ ΧΩΡΑ

Οι κάρτες αποτελεσμάτων για κάθε χώρα είναι διαθέσιμες στον **δικτυακό τόπο του Cedefop**. Κάθε κάρτα αποτελεσμάτων συνοψίζει τις επιδόσεις της κάθε χώρας ως προς την εφαρμογή της σύστασης σε καθέναν από τους 10 θεματικούς τομείς καθώς και σε επίπεδο πολιτικής διακυβέρνησης.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Το 2021 θα συμπληρωθούν 10 χρόνια από την έκδοση της σύστασης *Νεολαία σε κίνηση*. Σε σύγκριση με το 2011, θα παρατηρηθεί αύξηση της πολιτικής δέσμευσης για την προώθηση της μαθησιακής κινητικότητας στην ΑΕΕΚ στην πλειοψηφία των χωρών που εξετάστηκαν. Οι πολιτικές και τα συστήματα κινητικότητας της ΑΕΕΚ έχουν αναπτυχθεί και έχουν

⁽¹⁵⁾ <https://www.cedefop.europa.eu/en/publications-and-resources/data-visualisations/mobility-scoreboard/overview/T1B?table=T1B&year%5B%5D=2019>

διαρθρωθεί. Παράλληλα με τη δρομολόγηση του *Erasmus+* το 2014, και την εδραίωσή του, εγκρίθηκαν και υλοποιούνται και άλλες πρωτοβουλίες σε επίπεδο ΕΕ, όπως το *Erasmus Pro* και η Σύσταση του Συμβουλίου του 2018 σχετικά με την προαγωγή της αυτόματης αμοιβαίας αναγνώρισης.

Ωστόσο, τα εμπόδια εξακολουθούν να υπάρχουν. Η κινητικότητα στην ΑΕΕΚ εξακολουθεί να εκλαμβάνεται ενίοτε ως κίνδυνος να απωλέσουν οι τοπικές αγορές εργασίας τις επενδύσεις τους στην κατάρτιση εάν ένας σημαντικός αριθμός μετακινούμενων εκπαιδευόμενων εγκατασταθεί στο εξωτερικό.

Επίσης, το γεγονός ότι ο ακριβής αντίκτυπος των εφαρμοζόμενων πολιτικών δεν είναι γνωστός εγείρει ένα επιπλέον ζήτημα, δεδομένου ότι η πρόοδος που σημειώνουν οι χώρες στην ανάπτυξη κατάλληλων αξιολογήσεων πολιτικής είναι αργή και η Ευρωπαϊκή Ένωση εξακολουθεί να μην διαθέτει συστηματικά και συγκρίσιμα στατιστικά στοιχεία στον συγκεκριμένο τομέα. Τα αποτελέσματα της έρευνας σχετικά με τη διαθεσιμότητα στατιστικών στοιχείων στον τομέα της κινητικότητας της ΕΕΚ, που δρομολογήθηκε το 2019 από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, αναμένονται με μεγάλο ενδιαφέρον.

CEDEFOP

Ευρωπαϊκό Κέντρο για την Ανάπτυξη της Επαγγελματικής Κατάρτισης

Ενημερωτικό σημείωμα – 9145 EL
Αριθ. καταλόγου: TI-BB-20-002-EL-N
ISBN 978-92-896-2965-2, doi:10.2801/597035
Copyright © Ευρωπαϊκό Κέντρο για την Ανάπτυξη της Επαγγελματικής Κατάρτισης (Cedefop), 2020
Creative Commons Attribution 4.0 International

Τα ενημερωτικά σημειώματα εκδίδονται στα αγγλικά, τα γαλλικά, τα γερμανικά, τα ελληνικά, τα ισπανικά, τα ιταλικά, τα πολωνικά και τα πορτογαλικά, καθώς και στη γλώσσα της εκάστοτε χώρας που αναλαμβάνει την προεδρία της ΕΕ. Για να τα λαμβάνετε σε τακτική βάση, εγγραφείτε στην ακόλουθη διεύθυνση: www.cedefop.europa.eu/el/user/register

Άλλα ενημερωτικά σημειώματα και δημοσιεύσεις του Cedefop διατίθενται στον ιστότοπο: www.cedefop.europa.eu/EN/publications.aspx

Ευρώπης 123, Θεσσαλονίκη (Πυλαία), ΕΛΛΑΔΑ
Ταχυδρομική διεύθυνση: Cedefop service post, 57001, Θέρμη, ΕΛΛΑΔΑ
Τηλ. +30 2310490111, Φαξ +30 2310490020
Email: info@cedefop.europa.eu

www.cedefop.europa.eu